

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

52. ČÍSLO / XII. ROČNÍK

8 Kč (11 Sk)

26. PROSINCE 2004

**RADOST A POKOJ
BETLÉMSKÉHO
DÍTĚTE!**

Boha pravého z Boha
pravého.

Skrze něho všechno
je stvořeno.

On pro nás lidi
a pro naši spásu
sestoupil z nebe.

Skrze Ducha Svatého
přijal tělo z Marie Panny
a stal se člověkem.

A zůstává stále s námi
v Eucharistii.

Jeho ochranu Vám
a všem Vaším blízkým
po celý rok 2005

přeje

redakce Světla

Rodino, bud' tím, čím jsi

V plánu Boha, Stvořitele a Vykupitele, nachází rodina nejen svou identitu, to, čím skutečně je, nýbrž také své poslání, co může a musí dělat. Úkoly, které má rodina v dějinách naplňovat, vycházejí z její vlastní podstaty a představují její dynamický a existenciální rozvoj. Každá rodina nachází v sobě samé výzvu, kterou nemůže přeslechnout a která současně stanoví její důstojnost a její odpovědnost: Rodino, bud' tím, čím jsi.

Bohatství poslání

Rodina, která je podle Božího plánu založena jako důvěrné společenství života a lásky, má své poslání v tom, stávat se stále více tím, čím je, tedy společenstvím života a lásky v úsilí, které jako u vši stvořené a vykoupené skutečnosti najde své naplnění v Božím království. V perspektivě, která zahrnuje základy této skutečnosti, musíme říci, že podstata a úkol rodiny jsou určovány láskou. Proto přijímá rodina poslání zjevovat

a předávat jako živý odraz skutečný podíl na Boží lásce k člověku a na lásce Krista, našeho Pána, k jeho nevěstě Církvi.

Zvláštní úkoly rodiny jsou všechny výrazem a konkrétním uskutečněním tohoto základního poslání. Je třeba se jen více ponořit do jedinečného bohatství tohoto poslání rodiny a změřit jeho rozmanité a vzájemně související obsahy.

V tomto smyslu vytýčil synod čtyři obecné úkoly rodiny vycházející z lásky a stálého ohledu na ni:

1. vytvoření společenství osob,
2. služba životu,
3. účast na rozvoji společnosti,
4. účast na životě a poslání Církve.

Škola lidskosti

Manželské společenství tvoří základ, na kterém se buduje širší společenství rodiny, rodičů a dětí, bratrů a sester, příbuzných a zvláštních příslušníků rodiny.

Společenství je zakořeněno v přirozeném svazku těla a krve a rozvíjí se tím, že nachází své vlastní naplnění v lidském vzniku a zraní k ještě hlubšímu a bohatšímu duchovnímu svazku.

Křesťanská rodina je povolána k tomu, aby prožívala zkušenost nové a vlastní jednoty, která zdokonaluje onu přirozenou a lidskou jednotu. Je to přece milost Ježíše Krista, *prvorozeného mezi mnoha bratry*, která je svou povahou a vnitřní dynamikou „milostí bratrství“, jak ji na-

zývá sv. Tomáš. Duch Svatý vylitý ve svátosti je živým kořenem a nevyčerpatelnou výživou nadpřirozeného společenství, které shromažďuje věřící a spojuje je v jednotě Církve spolu navzájem i s Bohem. Představením a uskutečněním tohoto církevního společenství je křesťanská rodina, která se proto nazývá a také musí být *domácí církví*. Všichni členové rodiny mají každý podle svých darů milost a odpovědnost za každodenní výstavbu společnosti a za to, že manželství se stane *školou lidskosti*. To se děje starostlivou láskou k dětem, nemocným a starým, každodenní vzájemnou službou a vzájemným sdílením majetku, starostí i utrpení.

Společenství rodiny je možné zachovat a zdokonalovat jen s velkým duchem obětí. Vyžaduje totiž ve skutečnosti velkodusnou ochotu každého jednotlivce k vzájemnému chápání, snášenlivosti, odpuštění a smíření. Každá rodina ví, jak hledání sebe, rozpory, napětí a konflikty těžce zraňují její společenství, a to někdy dokonce smrtelně: odtud plynou mnohoznačné a nejrozmanitější formy napětí v rodinném životě. Ale současně je rodina vždy povolána Bohem k pokoji, k radostné a obnovující zkušenosti, k obnově společenství a znovunalezení jednoty.

*Z apoštolského listu
Familiaris consortio*

EDITORIAL

Byly doby, kdy největší překážkou vzájemného dorozumění byly především bariéry jazykové. V takovém případě byl potřebný vhodný slovník nebo ochotný a pohotový tlumočnick. Ale protože žijeme převážně v oblastech, kde většina mluví stejným mateřským jazykem, nebyl takový problém problémem každodenním. Dnes vystupuje na scénu stále výrazněji jiná bariéra. Ačkoliv mluvíme stejným jazykem, nemusíme si vůbec rozumět. Je to bariéra, kde ani slovník ani tlumočnick mnoho nepomohou. Za stejnými slovy a výrazy se mohou skrývat dva jakoby odlišné světy. Slova promlouvají nejen svým sémantickým a mluvnickým významem, ale také obsahem, který není ve

slovnících a příručkách, ale především v mysli a srdci člověka, je to jeho zvláštní vnitřní svět, co dává pravý obsah slovům, která slyší i která vyslovuje. Dva zcela odlišné výrazy z různých jazyků mohou pro rozmlouvající znamenat jednoznačně totéž, zatímco za jedním a týmž slovem třeba v češtině mohou účastníci vidět něco zcela jiného, případně pro jednoho znamenají nesmírně mnoho, a pro druhého jsou zcela prázdným pojmem. Sociologové by nám řekli, že je to důsledek tzv. subkultury.

Jedním z výrazů, na kterém je to dobře patrné, je slovo „vánoce“. A můžeme si to uvědomit ve chvíli, kdy končí poslední předvánoční směna a všichni pokládají za slušné, aby si k na-

stávajícím „volným dnům“ popřáli. Když si pak hluboce věřící křesťan tiskne ruku s agnostikem, může být tento obyčejový zdvořilostní akt pro něho poznamenán spíše smutkem než radostí. Živě si totiž uvědomuje, že to, co mu kolega či kolegyně bez víry přeje, jsou slova, která pro něho znamenají jen velmi málo, a sám přitom musí opatrně vážit, jak vyslovit své předvánoční přání, aby nemluvil jen do prázdna, nebo aby se ten druhý nakonec nepolekal, že mu přeje něco přímo nebezpečného a ohrožujícího.

Jsou země, kde se Vánoce staly kulturním problémem. V Indii se touto záležitostí zabývala vláda. Původně se zdálo, že Vánoce

Pokračování na str. 4

Pokorný vyhnanec

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*Vezmi dítě i jeho matku
a uprchni do Egypta*

Pros Ducha Svatého, aby tě zavedl do domu, kde přebývá Svatá rodina s Ježíškem. Můžeš se zde naučit, jak přijímat v důvěře v Boha dobré i zlé. Ježíšovi rodiče nemají ještě ani tušení, jaké nebezpečí jim hrozí, ale nebeský Otec nad nimi bdí. Posílá k Josefovi anděla a ten mu tlumočí příkaz Nejvyššího: „Vstaň a odveď rodinu ihned do Egypta.“

Sotva se Boží Syn stal člověkem, již ho ohrožují jeho nepřátelé. Nediv se, když se setkáváš s tím, jak Boží království naráží na protivenství. Ačkoliv by Bůh mohl zničit všechny své odpůrce jediným slovem, raději pošle svého Syna do vyhnanství, aby nám byl podobný ve všem kromě hříchu.

Zamysli se, co všechno bys na Josefově místě namítal a navrhoval, aby ses vyhnul tak nepřijemnému úkolu. Josef tě však učí, aby ses nedotazoval a přijímal bez výhrad Boží úrdek. Nechce být Božím poradcem, ale setrvává v roli pokorného služebníka. Cení si Boží moudrosti více než vlastního rozumování. Vždyť *kdo může být Hospodínovým rádcem?*⁽¹⁾

Zúčastní se rychlých příprav k nečekanému odchodu uprostřed noci. I z toho mála, co zatím mají, mohou vzít s sebou jen to nejnnutnější. Tito tři jsou prvními dobrovolníky evangelické chudoby. Josef půjde do ciziny jako nejchudší z nejchudších, ale ve skutečnosti to udělá proto, aby zachránil poklad nad poklady: Božího Syna a jeho svatou Matku. Projí v duchu a spočítá si, co všechno bys dokázal ihned bez repťání opustit, abys vyhověl Boží vůli. Pros Svatou rodinu, aby ti vyprosila opravdovou odevzdanost, důvěru a ochotu k oběti.

Kam je anděl posílá? Mají jít do Egypta, do země, kde vládne nevědomost, pýcha, rozkoš a modlářství. I tvoje duše se tak snadno mění v pohanskou zemi, když zapomeš na Pána. Dovol Marii, aby tam přinesla s Ježíškem světlo a milost. Skácej všechny modly a vzdej hold svému jedinému Pánu. Dopro-

vázej svatou trojici na její dlouhé a namáhavé cestě a uvědom si, že v takové společnosti ti ani v pohanském obklíčení neschází nic z toho, co tvá duše potřebuje.

Prohlédni si chudícké obydlí, které mohl Josef zajistit pro své nejdražší. Ubytuj se tu bez váhání. Bude to nyní Boží chrám a svatyně chudoby. Jako cizince je čeká v této zemi jen pokořování a tvrdá práce. Ježíšova společnost však všechno proměňuje. Ani utrpení nemusí zbavit radosti toho, kdo celým srdcem slouží Pánu. Nebudou zde prožívat jen všední dny, ale i své svátky. Vládne zde to, co je nejpodstatnější, aby domov byl domovem: *Žijí zde lidé zcela zasvěcení Bohu s vědomím, že je miluje, a projevují si navzájem milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost.* Přesvědči se o tom co nepevněji. Nauč se zde v tomto pozeňnaném prostředí podobným způsobem obohacovat svůj domov a zajistit si v něm především trvalou Ježíšovu přítomnost. Vyzdob si dům tím, co ti ho ustavičně připomíná, a pros ho bez ustání, *ať vám v srdci vládne jeho pokoj, to je přeče váš cíl a povolání.*

Doba ohrožení pominula a Boží posel přichází k Josefovi s novým pokynem. Zkouška skončila. Bůh se neuchýlil k zázraku, nepodnikl nic pro urychlení Synova návratu. Nyní jej volá zpět do vlasti, kterou má získat pro Boží království i skropit svou krví. Na Boží slovo je spolehnouti, ať vyzývá k útěku nebo k návratu. Nestane se nic, co by narušilo věčné Boží úrady. I když Josef ví, že je opět možno vzít jen to nejnnutnější a podstoupit nemalé útrapy, pociťuje přesto radost, že může Ježíšovi i jeho svaté Matce Marii vrátit zpět jejich vlast. Co může být radostnějšího než návrat domů.

Doprovod' je na dlouhé cestě a vynasnaž se nést s nimi jejich únavu i starosti, spojené s návratem do rodné země. Kde se usadit, kde znovu začít? Josef ponechává vše Boží Prozřetelnosti. Bůh se však rovněž může spolehnout na svého věrného služebníka, který využije svých znalostí a zkušeností, aby připravil pro svěřené Dítě ty nejlepší podmínky a uchránil ho před ohrožením. Josef nenechává nic náhodě a moudře a prozřetelně zkoumá nejdříve, jaká je situace v místě, kam má vstoupit. Herodes je sice mrtev, ale v Judsku kraluje Archelaus.

Liturgická čtení

1. čtení – Sir 3,3–7.14–17

Pán chtěl, aby otec byl od dětí ctěn, a potvrdil právo matky u potomstva. Kdo ctí otce, usmíruje své hříchy, kdo si váží matky, jako by sbíral poklady. Kdo ctí otce, dočká se radosti na vlastních dětech a bude vyslyšen, když se modlí. Kdo ctí otce, bude dlouho žít, kdo poslouchá otce, občerstvuje svou matku. Synu, ujmí se svého otce, když zestárne, a netrap ho, dokud je živ. Slábne-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. Nezapomene se ti, žes měl soucit s otcem, započítá se ti (jako náhrada) za tvé hříchy.

2. čtení – Kol 3,12–21

Bratři! Jako od Boha vyvolení, svatí a milovníci projevujte navenek milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snářejte se a navzájem si odpouštějte, má-li kdo něco proti druhému. Pán odpustil vám, proto odpouštějte i vy. A nadto nade všechno mějte lásku, neboť ona je svorník dokonalosti. Ať ve vašem srdci vládne Kristův pokoj: k němu jste byli povoláni v jednom těle. Buďte (za to) vděční. Kristova nauka ať je u vás ve své plné síle: moudře se navzájem poučujte a napomínejte. S vděčností zpívejte Bohu z celého srdce žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Cokoli mluvíte nebo konáte, všechno dělejte ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci.

Pokračování na str. 12

Nemůže být také nebezpečný? Josefovy obavy jsou oprávněné. Kde najít bezpečný útluk pro ty, kteří jsou mu nade vše nejdražší? Prosí vroucně Boha o příspěví. Spoj se s jeho modlitbami a uvědom si, že spolu s Ježíšem jsou stále ohrožováni nepřítelem i jeho přátelé. Anděl Páně mu nezůstane dlužen opětovnou radu.

Podle jeho pokynu obrací své kroky do Galileje, která se stane Ježíšovou zamilovanou vlastí. Král králů bude přebývat v místě, které zdejší krajané pokládají za zapadlý Kocourkov. Zde, vzdáleni od ruchu světa, budou prožívat svůj všední život, který bude pro Ježíše přípravou na jeho budoucí poslání tím, že bude *poddán svým rodičům*,⁽²⁾ a to bez ohledu na to, že je Pánem nebe i země. To je způsob života, kterému se musíš podle jeho příkladu především naučit. *Tak bývá pozeňnan, kdo se Bojí Pána. Blaze každému, kdo kráčí po jeho cestách*⁽³⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Iz 40,13; ⁽²⁾ srov. Lk 2,51;

⁽³⁾ resp. žalm 127

vůbec nebudou připuštěny a budou to dny běžného školního vyučování. V jednom americkém státě už Vánoce raději přejmenovali. Pro zastánce militantního laicismu musí Vánoce představovat dilema. Na jedné straně příliš výmluvně dokládají křesťanské kořeny Evropy, ale na druhé straně jsou zdrojem tak velkých příjmů, že je nejde jen tak odstranit jako kříž ze stěny anebo šátek z hlavy.

Jeho dilema by mohlo dokonce vypadat komicky, kdyby nebylo ve své podstatě hluboce tragické. Jestliže bychom mu tuto tragičnost chtěli aspoň nějak naznačit a zpřístupnit, museli bychom ovšem použít nějakého obrazu z jeho subkultury a říct mu např.: „Co byste řekl o člověku, který cestou do baru s pohrdáním hodil z mostu do řeky neotevřený dopis od svého otce. V tom dopise byla směnka na splacení celého jeho dluhu, pro který bude zítra postaven před soud a přijde o svou svobodu i o všechno, co má?“

Vánoce v naší společnosti nejsou něčím, v čem se ještě jakž takž scházíme, ale naopak stále více rozcházíme. Všechno, čím jsou současné „vánoce“ obaleny, ať už je to obchodně dárkový humbuk nebo sentimentální klišé u vánoční tabule a stromečku, už vystupuje zcela proti jejich původu, smyslu a poselství. Vánoce se staly tak umělé, jak umělé jsou stromky, zvyky vyprázdňené a přímo znesvěcené. Vždyť o tom hlavním, které se ještě občas takřka ironicky jmenuje „bohatý ježíšek“, sotva kdo přemýšlí, odkud má svůj původ.

Nás křesťany to naplňuje hlubokým smutkem nikoliv z prestižních důvodů, jakoby nás život předběhl a ujel nám vlak. Naplňuje nás to smutkem, protože alespoň trochu vidíme, CO se tu hází přes palubu, po čem se tu necitelně šlape: KDO je ten, jehož narození si máme připomínat, ale nepřipomínáme, a PROČ se stal Jeho příchod na tento svět

opravdovým středem lidských dějin, jak to (zatím) dosvědčuje mlčky a trpělivě už jen kalendář a letopočet.

A tak Vám, naši milí věrní čtenáři, k pravému obohacení Vaši

vánoční i každodenní radosti přejeme a vyprošujeme radost, která nebude jen Vaši i naší radostí, ale především radostí Boží, aby totiž ve Vašem okolí mezi Vašimi příbuznými, přáteli a známými i neznámými (i mezi „nečtenáři“ Světla) přibývalo a nikdy neubývalo těch, od kterých Vás nedělí ona „subkulturní bariéra“ a kteří spolu s Vámi plně sdílejí tu jedinou pravou vánoční radost: Že se nám narodil Spasitel, Kristus Pán, který zavinutý v plénkách a položený v jeslích našich svatostánků tak toužebně čeká na to, abychom se mu poklonili a přijali ho do svých příbytků.

-red-

Vánoční světlo

Když andělé oznámili pastýřům, že se jim v betlémské stáji narodil Král světa, hledali každý nějaký vhodný dárek, který by mohli Dítěti v jeslích přinést.

„Já přinesu ovečku,“ rozhodl jeden. „Já přinesu džbánek čerstvého mléka,“ řekl druhý. „A já teplou deku, aby děťátku nebylo zima!“ zvolal třetí.

Mezi pastýři byl také chlapec, který byl chudým žebrákem a neměl nic, co by mohl Dítěti darovat. Smutně běžel do stáje do svého malého koutku, který mu vykázali, a hledal, zda by něco mohl přinést. Ale nebylo tu nic, co by mělo jen náznak dárku. Ve své nouzi zapálil chlapec malou svíci a hledal všude po všech koutech. Pak se posadil smutně doprostřed a slzy mu stékaly po tváři. Nevšiml si ani, že do stáje vstoupil jeden pastýř a dívá se na něho. Úplně se polekal, když ho pastýř oslovil: „Tak půjdeme do Betléma se svými dárky. Myslím, že ty máš ten nejpěknější!“

Chlapec se udiveně podíval na pastýře: „Vždyť já nemám nic,“ řekl tiše.

Pastýř se dal do smíchu a řekl: „Podívejme se na toho šibala. Má v ruce zářící svíci, a říká, že nemá nic!“

„Mám snad děťátku darovat malou svíčku?“ zeptal se chlapec vzrušeně.

„Nic krásnějšího není,“ řekl tiše pastýř.

Tu chlapec povstal, ruku dal před plamen, aby nezhasl, a vydal se s pastýřem na cestu. Když pastýři došli k betlémské stáji, bylo tam tma a chladno.

Ale když vstoupil dovnitř chlapec se svou svíčkou, rozlilo se všude teplo a světlo a všichni se mohli podívat na Děťátko v jeslích a na Marii a Josefa.

Tak si pastýři klekli a klaněli se Pánu všeho světa, tomu malému dítěti jménem Ježíš. Pak mu předali své dary. Chlapec však postavil svou svíčku blízko jeslí a mohl se podívat Marii a Josefovi do očí. „To malé světlo je nejhezčí dárek,“ šeptala si pastýři.

A všichni se těšili z krásného vánočního světla, že i chudá stáj se stala teplou a útulnou. Ale chlapec cítil, jak v něm vzrůstá teplo, které ho činilo šťastným. A zase musel plakat, tentokrát však proto, že se cítil šťastný.

Až do dnešního dne zapalují lidé o Vánocích svíce, protože vánoční světlo jim přináší pokoj, radost a bezpečí.

Podle FuL

Kostel sv. Kateřiny Alexandrijské v Hrabové

K nejstarším církevním stavbám na území města Ostravy patřil takřka půl tisíciletí dřevěný srubový kostel svatě Kateřiny Alexandrijské v Hrabové, který byl současně jednou z nejhodnotnějších staveb toho druhu na severovýchodní Moravě. Nebyla to však jen historic-

ká nebo architektonická památka, ale živý a věřícími milovaný chrám, kde se konaly pravidelné bohoslužby. Z dosud nevyšvětlených příčin vypukl v kostele v noci po velikonočním pondělí 2. dubna 2002 požár, který kostel zcela zničil. Bolest z této ztráty byla nesmírná. Vyústila však ihned v pevné rozhodnutí, že kostel musí být obnoven v původní podobě. Již druhý den po požáru jednal otec biskup František Lobkowicz s místním starostou panem Františkem Rundtem o obnově zničené památky.

Společným úsilím se podařilo dílo obnovit během 2,5 roku. Lesy české republiky věnovaly zdarma 500 kubiků dřeva včetně čtyř 150letých dubů, které tvoří základ věže.

Tesařská firma Karla Juráně z Valašska si musela dát zhotovit zvláštní nástroje, aby mohla vyrobit všechny potřebné díly. Zatímco tesaři stavěli, v dílně akademického sochaře Josefa Kadlece v Halenkově ulici dva nové zvony.

Stavba si vyžádala celkové náklady 22 milionů korun. Největší část – 16 milionů – uhradila pojišťovna Generali. Lásky a horlivost věřících se projevil hojnými dary, které vynesly takřka 3 miliony korun. 2 mi-

liony věnovalo statutární město Ostrava.

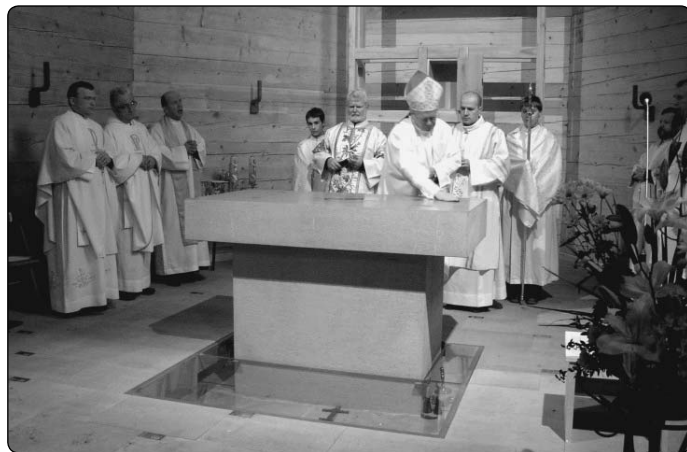
Na dokončení výzdoby čeká nyní interiér. Kostel byl doplněn novým sociálním vybavením včetně malého parkoviště.

Jako první byly vysvěceny dva nové zvony: svatě Kláry (250 kg) a svatého Františka (350 kg), které požehnal otec biskup Lobkowicz, aby mohly o letošním poutním dnu patronky kostela sv. Kateřiny svolat věřící na slavnost nového posvěcení chrámu. K tomu se věřící sešli v sobotu 27. listopadu. Jelikož je kostel nemohl všechny pojmout, sledovali četní poutníci průběh slavnosti na velké obrazovce, kterou připravilo studio Telepace. Radost o slavnosti byla opravdu upřímná. Na závěr slavnosti předal otec biskup děkovné pamětní diplomy

všem, kteří se o obnovu kostela obzvláště přičinili. Nový církevní rok začali věřící v Hrabové mší svatou v nově posvěceném kostele o první neděli adventní.

-ma-

VYSTŘIHOVÁNKA KOSTELA SV. KATEŘINY V OSTRAVĚ-HRABOVÉ

V časopise ABC vyšla papírová vystřihovánka kostela sv. Kateřiny v Ostravě-Hrabové. Kostel, který před dvěma lety vyhořel, byl znovu postaven a 27. 11. vysvěcen. Na vystřihovance se podílelo tiskové oddělení ostravsko-opavského biskupství.

Ostrava: Děti, které si oblíbily vystřihovánky z časopise ABC, získají jedinečný model kostela sv. Kateřiny v Ostravě-

Hrabové. Ve vánočním dvojčísle 25–26, které vyšlo 7. 12., najdou kompletní vystřihovanku dřevěného kostelíka, který byl nedávno vysvěcen.

Model připravil architekt a tvůrce vystřihovánek Richard Vyškovský na základě stavební dokumentace, fotografií novostavby a konzultací s tiskovým oddělením Biskupství ostravsko-opavského. Populární autor řa-

dy dětských vystřihovánek se do práce pustil s nadšením a vytvořil originální model, kde si modeláři vytvoří také část interiéru kostela, který vyhořel 2. 4. 2002. Papírový kostelík má odnímatelnou střechu a vystřihovánka umožňuje vytvořit také kompletní interiér včetně lavic, obětního stolu, deskového oltáře a varhan. Stavebníci by měl dokázat slepit průměrně zručný modelář. ČBK

Jan a Marie Reinprechtovi si stanovili ve svém životě prioritu:

Rodina především a nade všechno

Vypadají dobře. Sympatictí, mladí, tak tu sedí proti mně, každý na klíně jedno dítě: Jan dvouletého Klementa, Marie tři-měsíční obzvláště sladkou Janičku. Mnoho lidí mi tento pár doporučilo; věděli, že jejich víra je spjata s ranami osudu.

Marie je z Dolního Rakouska. Narodila se v roce 1975 a vyrůstala v Kottinbrunu. Víra hrála v jejím životě od malička významnou roli. I když v pubertě pochybovala o morálních představách svých rodičů a Církve, neznamená to, že by se s vírou rozešla.

Na jedné pouti do Medjugorje udělala významnou zkušenost. Od té doby bere odpovědněji víru a povinnost dále jí předávat. Po návratu organizovala ranní modlitbu na gymnáziu v Baden. I když ohlas, s jakým se setkala u spolužaček, neodpovídal zcela jejím představám, byla nicméně velice hrdá na to, že změnila náboženské klima na škole. Po maturitě se rozhodla pro studium teologie ve Vídni. Od studia očekávala obohacení svého duchovního života, jistě oprávněně.

Ale studium bylo spíše provokace. Mnoho z toho, co pokládala ve víře za samozřejmé, bylo kriticky rozkládáno. Musela se nakonec ptát, zda z její víry vůbec něco zbylo. Pak přešla na církevní konzervatoř, kde bylo studium oblíbeného oboru pro hudebně nadanou mladou ženu již méně problematické. Duchovní návrat po studiu teologie jí poskytlo modlitební společenství, ke kterému jednoho dne přistoupila.

Tam se setkala s Janem, mladým mužem ze Sedmihradska, který zde našel již dříve svou druhou vlast. Jeho prvním domovem byl Apelton. Tam také vyrostl. Jako mladík navštěvoval gymnázium v Neusiedl/See a pak studoval podnikové hos-

podářství ve Vídni, kam přesídlil. Není ve víře tak pevný jako Mařenka. Jako dítě sice chodil o nedělích do kostela, ale v pubertě od tohoto zvyku upustil.

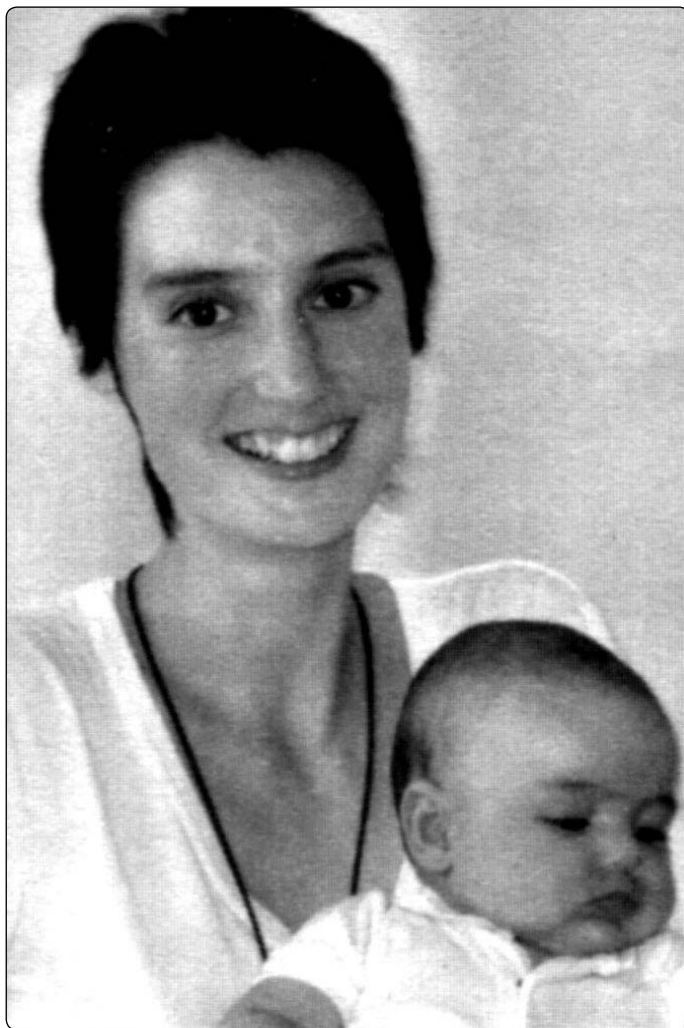
Když se ho jednou otec zeptal, proč nechodí do kostela – to se přece sluší – chtěl Jan vědět, proč tam chodí otec. Odpověď nebyla bohužel dost přesvědčivá, a tak zůstalo u nedělního prodlouženého spánku po rušných sobotních večerech.

Ve Vídni žil Jan v jednom studentském domově a cítil se uprostřed anonymního města skutečně osamoceny. „Jsem dnes rád, že jsem nepadl do rukou nějaké sekty. Byl jsem pro ně dobrou soustou: mladý muž z venkova s malou životní zkušeností, osamělý, hledající a otevřený setkáním, který

cítí, že v jeho životě něco schází a něco nesouhlasí,“ vzpomíná na tehdejší situaci.

Duch Svátý však nastartoval útok na mladíka hned na několika frontách. Byl to především jeden přítel z Apeltonu, se kterým vedl o víkendech rozhovory o víře. Jan jako racionální skeptik tak narazil na věřícího muže, který mu imponoval. A ve Vídni se seznámil s katolickou vysokoškolskou mládeží. Tam se cítil opravdu dobře.

Když pak i jeho přítel začal studium ve Vídni, zval Jana na „medjugorské mše“ pro mládež. Ten se však zajímal více o posezení při pivu, kde se po mši všichni sešli. Ale jednou mu celá záležitost připadla chorobně přehnaná. Nic pro něho.

Zúčastnil se nicméně pouti do Medjugorje a tam konstatoval, že narazil na důležitý pramen. Našel vztah ke mši svaté, a protože několik mladých lidí z Apeltonu mělo zájem založit modlitební skupinu, dalo se jich dohromady asi 10–15. Skupina našla nyní ve Vídni pokračování, když se počet studentů z Apeltonu rozšířil.

Ale zatím stále není Jan nějaký přesvědčený věřící. Zvláště vnitřní blokády s ním zmítají mezi výškou a hloubkou, nadšením a skepsí. Byly to semináře P. Tomislava Ivanciče, které mu konečně udělaly jasno. Víra, kterou Kristus hlásal a kterou Církve 2000 let dosvědčuje, spočívá na jediné spolehlivé pravdě. Skepsa a pochybnosti byly zažehnány.

V dalších letech ho v tomto přesvědčení upevní mnoho zkušeností: mnoho dojemných obrácení z Medjugorje, zážitky z Paray-le-Monial. Vznikla v něm při duchovní obnově otázka, zda nemá svůj život zcela zasvětit Ježíši. Když opouštěl kapli zdánlivě bez odpovědi, jako by mu někdo řekl: „Udělej krok, i když bude do nejistoty, a pak budu na tahu já.“

Jako 26letý předává svůj život v plné důvěře Ježíši. Věřím mu na slovo, když ujišťuje, že od té doby už nezažil žádnou krizi víry.

R. 1995 potkal v loretánské modlitební skupině Marii. Blíže se poznali na cyklistických výletech. Marie přiznává: „Já jsem byla hned v ohni. U Jana všechno trvalo déle.“ Chodí spolu do tanečních a tráví spolu mnoho chvil. Ale signály, které dávalo najevo zamilované děvče, zůstaly dlouho bez očekávané reakce. Vysvětlení měl přinést jeden dopis. Mladý muž konečně pochopil: Je zde zamilovaná dívka a neví, na čem je.

Nicméně oba mladí se necítí zralí pro nějaké dalekosáhlé rozhodnutí. – Ostatně Jan nezná páry, na kterých by se manželství jevilo zvláště přitažlivé.

A tak oba mladí lidé zůstali od roku 1996 přátelská dvojice. Ale protože mají rozdílné představy o tomto vztahu, dochází stále k novým krizím.

Jako mnoho jiných dívek kladle si Marie otázku, jak to, že jsou mu jeho rodina doma, práce a přátelé důležitější než ona. Pokouší se najít pokoj v modlitbě. V dlouhých hodinách adorace je jí darováno poznání: Jen Bůh dává opravdové uspokojení. Žádný člověk nemůže darovat dokonalou lásku, ani teď, ani později. Je to osvobozující poznání.

Jan teprve po duchovních obnovách schönstattského hnutí poznává přitažlivé příklady rodinného života a mladých rodin a je mu jasné, co chce. Konečně zajde za Marii a předloží jí v kuchyni zcela neformální, spíše neobratný návrh. O první neděli adventní se slaví v domě sv. Štěpána zasnoubení. Jan nasadil své snoubence prstýnek. Za půl roku nato je svatba.

Marie je prostě šťastná. Její manželství je nádherné. Pracuje jako pastorační asistentka ve vysokoškolské katolické obci. Vypráví: „První rok byl nádherný. Po půl roce jsem otěhotněla. Naše štěstí bylo dokonalé. Oba jsme se nesmírně těšili. Někdy v metru, když jiné ženy pozorovaly moje břicho, myslela jsem si: To dítě, které ve mně roste, plní svou úlohu: je svědkem pro život.“

Několik týdnů před porodem si mladý pár dopřeje ještě dovolenou. Marie vzpomíná: „Myslela jsem si, jak je to všechno krásné, že to krásnější ani být nemůže.“ Na této úrovni je vlastně všechno vyčerpáno. Tři týdny před porodem pojednou zjistí, že dítě nemá pohyby. Jedou do nemocnice. Lékař konstatuje ultrazvukem, že srdíčko dítěte již nepracuje. Dítě v matčině lůně je mrtvé.

Byl to nesmírný šok: „Ježíši, prosím tě, pomoz nám!“ pomyslí si zoufalá matka. „Pán Bůh dal, Pán Bůh vzal. Buď jméno Pá-

ně pochváleno.“ Jestliže je Jan schopen to říct, pak Marie cítí, že Bůh je nemůže opustit.

Citlivá porodní asistentka to zařídí tak, že mohou jet nejdříve domů a k porodu dojde až další den. Odvezli je spřátelení manželé, protože Marie nechce dovolit, aby Jan v takovém stavu sedal za volant.

Jan, který během rozhovoru drží na klíně malého Klementa, láskyplně se s ním zabývá a uklidňuje ho, vypráví o těch strašných hodinách: „Zatím jsem opravdový kříž nepotkal. Téma utrpení a kříž a to, že to má něco společného s láskou, to jsem sice uměl popisovat krásnými slovy, ale tu noc smutku, ve které jsme se společně modlili, cítili jsme velice silně, že Ježíš na kříži je nám velice nablízku. Byl mezi námi a křížem a nesl nás. Dal nám ujištění, že naše dítě je tam, kde je mu dobře.“

Příští den začal ranní mši v domě. Pak jsme jeli do nemocnice. Také rodiče a sourozence jsme vyrozuměli. „Nejdříve podněcující prostředky nepomáhaly. Uplynula ještě jedna noc. Jan mohl zůstat u jedné paní. V 6 hodin ráno začaly bolesti a po 1,5 hodině se narodilo mrtvé dítě. Byla to dceruška. Uprostřed bolesti bylo místo pro jednu radost: byl to nádherný malý člověk. I když to bylo strašné, byl doprovod porodu požehnaný.“

„Také dómský pan farář přišel do nemocnice. Společně s příbuznými jsme slavili pobožnost požehnaní pro dítě. Tak jsme cítili, jak nás Církev doprovází. My, naši rodiče a sourozenci tak měli čas se s naší malou Maruškou rozloučit. I mnoho přátel neslo spolu s námi v modlitbách bolest z tohoto porodu,“ vzpomíná Jan s vděčností. Ten den oba zažili, že Církev není jen oslavu-

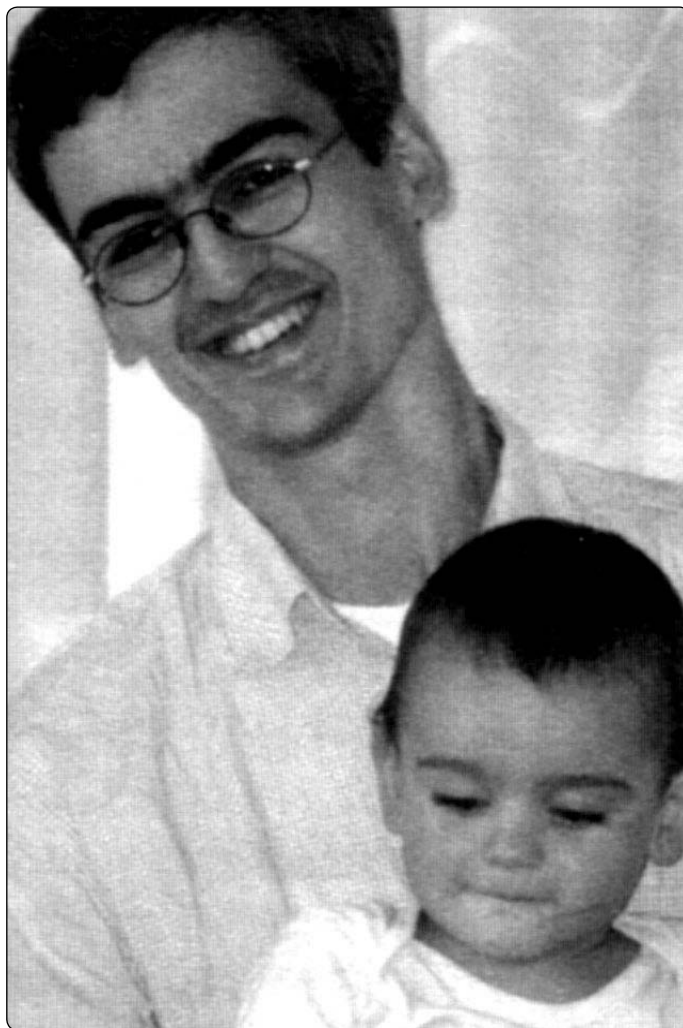
jící obec, ale přijímá také v utrpení a pomáhá je snést.

Protože porod proběhl rychle a bez komplikací, mohla být Marie ještě týž den domů. Oba šli nejdříve na večerní mši. Byl to předvečer Nanebevzetí Panny Marie. Marie cítí utěšující prst, který ukazuje k nebi. „Bylo to něco krásného. I čtení byla přiléhavá. Byla jakoby pro nás a pro naši Marii stvořená.“ Za několik dní nato se s maličkou rozloučili při zádušní mši a pohřbu.

Pro oba Reinprechtovy bylo přes všechnu bolest jasné: V těchto dnech byla posilněna nejen jejich vlastní víra, ale také víra jejich přátel, kteří to později dosvědčili. Žasnu, když Marie vyznává se zářící tváří: „Bylo zde mnoho důležitého a dobrého. To vědomí, že ji klademe do Božích rukou. Rozloučili jsme se s ní, ale také jsme věděli, že ji u Boha opět spatříme a že máme malou přímluvkyni v nebi. Do naší večerní modlitby je vždy zařazena prosba k naší Marušce za její sourozence zde na zemi.“ Jan dodává spokojeně: „Pomáhá to. Proto také máme tak supernekomplikované děti.“ Mezitím se Klement pustil do svého oblíbeného zaměstnání: cuchá tatínkovi vlasy, což si tatínek rád nechá líbit.

Po tomto porodu se Marie již nevrací do práce. Následující rok věnuje především modlitbě a konstatuje, že to byl rok plný milosti. Vzniká silný vztah k Bohu: „Nikdo mi nemůže ten čas intenzivního vztahu k Bohu již vzít,“ směje se. O čtyři měsíce později je opět těhotná. Rok po Maruščině smrti se narodil Klement.

Nyní prožívá, jako všechny mladé maminky, co to znamená pečovat o dítě. Je to nádherné, ale také nádherně náročné. Večer je často zcela vyčerpáná. „Věnovat pak ještě Janovi pozornost, kterou potřebuje, nebylo jednoduché,“ soudí trochu provinile. Jan ji přerušil. „I já jsem se musel naučit věnovat ti pozornost a naslouchat ti, protože

jsi to po celém dnu s dítětem potřebovala.“ Dělá mi dobře naslouchat těmto jejích vzpomínkám a vzájemným vyznáním.

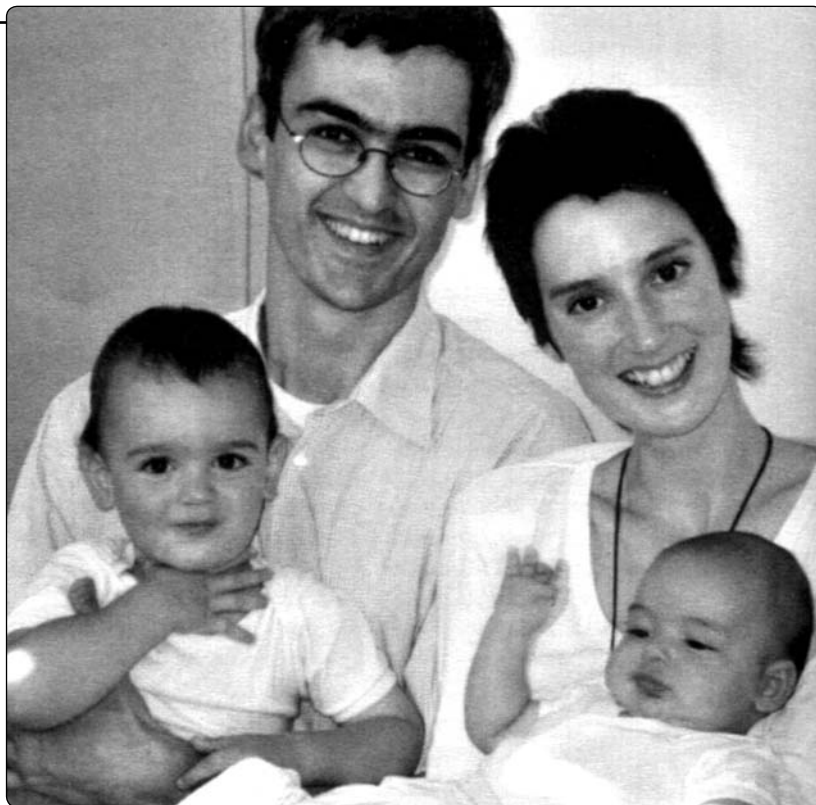
Klement ještě nemá ani rok, když je jasné, že je na cestě Jana Marie. Všechno probíhá dobře.

Pro Jana je narození dceřry důvodem k zamyšlení: „V mojí desetileté pracovní činnosti u různých bank a v poslední funkci velmi blízké odbytu jsem měl často dojem, že jsem jako vyhnanec. Moje práce byla sice velice zajímavá, ale získával jsem dojem, že mi vedle náročného zaměstnání zůstalo málo času na to ostatní. Janino narození byl dobrý důvod k rozhodnutí pro roční dovolenou, abych měl více času pro rodinu, pro Boha a pro svůj osobní rozvoj.“ Potěšující bylo, že kolegové a nadřízení vzali jeho rozhodnutí s pochopením na vědomí.

Jan je přesvědčen, že ten rok je dobrou investicí s velkou návratností, řečeno pojmem z bankovního oboru. Nebyl to právě z finančního hlediska nijak lehký krok; znamenalo to celý rok bez pracovního příjmu, protože oba se chtěli věnovat svým dětem a nešli do práce. Nedostávali ani příspěvek pro nezaměstnané. Museli vystačit s dětskými přídávky.

Šest týdnů této „neplacené dovolené“ již uplynulo a Klement si libuje, že si tak užije tatínka. On sám se každé ráno jen obtížně loučil se svým synem a je šťastný, že může rozvíjet intenzivní vztah ke svým dětem.

Ptám se, jaký je jejich denní program v tomto roce, a žasnou nad jejich odpovědí. Průběh dne je určen modlitbou: ranní chvály, mše svatá a večerní modlitba v rodině. Aby za rok nenastal šok, až bude muset tatínek opět do práce, jsou i nyní na programu pravidelné pracovní časy. Hned vedle domu, ve kterém nyní rodina bydlí a který patří Spo-

lečenství Neposkvrněné a Krista Krále, stojí malý, velmi příhodný dům, který jim poskytli trinitáři, ale který je třeba renovovat. A tam pracuje mladý otec spolu s ochotnými příbuznými. Také Společenství potřebuje různou výpomoc. Věřím, že Jan dělá tuto práci rád. Jaké neuvěřitelné požehnání, že se jim naskytla právě taková příležitost k bydlení. A ještě něco: Oba si přáli, aby bydleli v blízkosti kaple. I to se jim vyplnilo.

Řeč přišla na význam víry pro jejich manželský život. „Naše manželství nejde oddělit od ví-

ry,“ říká Jan. „My jsme ve svátosti manželství Boha do našeho společenství pozvali a přivedli.“ A Marie dodává: „Já vím, že Jan se nemůže spokojit s mojí láskou. Jen Bůh mi může dát lásku pro Jana.“ Přirozeně, i oni mají své těžkosti a krize v manželství. Ale vždy zde pomůže víra: „Nemusíme tyto krize zvládat sami, můžeme se spolehnout na to, že Bůh nám pomůže, a také stále prožíváme, že nám Bůh pomáhá. Čas společné modlitby, i když kvůli renovacím pracím jsou modlitby trochu kratší, přesto velice důležité,“ vysvětluje Jan.

PŘIROZENÁ METODA REGULACE POČETÍ JAKO LÉČEBNÝ PROSTŘEDEK

Na lékařském sympoziu v Curychu jednali odborníci o problematice neplodnosti.

Počet manželských párů, které trpí nežádoucí bezdětností, je stále větší. V 50 % případů je příčina u ženy, v 35 % u muže. V ostatních případech je příčina u obou nebo je nevysvětlena. Jednou z příčin je intenzivně aplikovaná umělá antikoncepce. Navíc nevázaný život vede k šíření pohlavních chorob, které vedou k neplodnosti. Mnohé nasvědčují tomu, že velkou roli při neplodnosti hraje hormonální zatížení vod. Další příčinou je příliš včasný sexuální život.

Umělé oplodnění je úspěšné jen ve 20–30 % případů a přináší závažné etické problémy. 25leté výzkumy Billingsovy metody přirozené regulace těhotnosti prokázaly, že tato metoda může velmi dobře pomáhat neplodným párům a měla by být použita vedle jiných metod.

Pak mi vypráví, co jim poradil P. Etienne, který je sezdařoval: „Když sedíš proti své paní, zeptej se sám sebe, zda ji ještě vidíš a miluješ tak, jak ji Bůh stvořil ke svému obrazu, anebo zda miluješ jenom ten obraz, který sis o ní udělal sám a který existuje jen v tvé hlavě.“

Jan se směje a dívá se na Marii: „To bylo osvobozující. Bylo mi hned jasné, že ji nesmím redukovat na to, o čem si myslím, že jsem poznal, a že musím na ní nekonečně dlouho něco objevovat. Jestliže je Marie Boží tajemství, otevírá to perspektivu nekonečnosti.“

S úsměvem dodává:

„Tak se mi nikdy neomrzí. Dřív jsem se často obával, že se to v manželství stává. Když se podívám na Marii, vždy zjistím, že je stále více fascinující. Ano, jsem vždycky nadšen, když se na ni podívám.“

Oba jsou přesvědčeni, že jejich manželství je stále krásnější. A ještě o něčem se přesvědčili: To, že se manželé stávají jedním tělem i duší, vyrůstá ze základního postoje, který se pěstuje jen v modlitbě a ve kterém jde vždy o toho druhého. Tak může vzájemné sebeodevzdání stále růst.

Na konec ještě obraz, který se jim velice líbí a který slyšeli na jedné přednášce: Manželství je možno srovnat s vývojem člověka. Na počátku je dětské stádium. Dalších šest let – to je věk školní docházky. Tu je třeba se hodně učit. Po 15 až 20 letech je konečně překonáno obtížné období puberty. Po třiceti letech je manželství zralé, v plném rozkvětu, což ostatně mohou sama po 36 letech manželství dosvědčit. Manželství Jana a Marie je tedy ještě ve školním věku, ale málokdy jsem viděla tak pilné a nadané školáky.

Z Vision 2000 - 5/2004
přeložil -lš-

Boží slovo je nejvyšším pramenem inspirace

Jméno olomouckého pomocného biskupa Josefa Hrdličky najdeme na obálce dvou knih, které před Vánoci vydává Matice cyrilometodějská. Jde jednak o výbor evropské mariánské poezie „Celá krásná“, který uspořádal a některé básně přeložil, a o vůbec první český výbor básní anglického spisovatele G. K. Chestertona „Souzvuk barev“, který rovněž připravil a přeložil. Při této příležitosti otec biskup poskytl Světlu rozhovor:

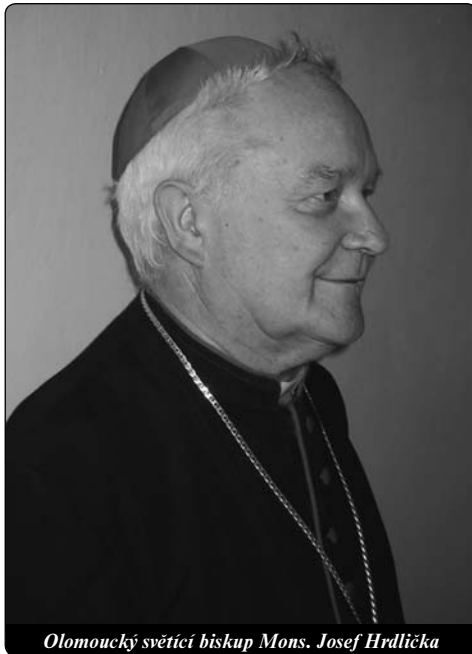
Otče biskupe, po jakých cestách se ubíral Váš odborný zájem o českou a světovou poezii? Četl jste básně už v dětství a jako student?

Dá se říci, že už jako student na gymnáziu v Jevíčku jsem se pokoušel o první překlady poezie. Velmi mě tehdy oslovil překladatelský styl Vladimíra Holana. V té době jsem se musel vyrovnat s tím, že pro veřejně vyznávanou víru nebudu moci studovat, a že mě čeká nádenická práce u lopaty. Tím více jsem usiloval o hledání silných náboženských zdrojů pro svůj duchovní život. Myslím, že právě tehdy mě poezie velmi oslovila jako zdroj mimořádně silný.

Poezie a duchovní život, to jsou dvě oblasti, které spolu velmi souvisí. Může v dnešní době četba poezie pomoci lidem k hlubšímu prožitku křesťanské víry? Pomáhá třeba tato četba i Vám při pastorační práci a biskupské službě?

Často mě zarmucuje, když slyším i v našich řadách, že poezie znamená jakýsi nadnesený stav mimo realitu. Mluvit s Bohem a také mluvit o Bohu znamená vždy zážitek nevýslovného. Tehdy i jazyk a lidská řeč překračuje práh svých možností a objevuje inspirovanější, niternější výraz, a tím je právě poezie. Když uvážíme, z čeho se skládá např. modlitba církve (breviář), pak zjistíme, že je

to převážně poezie, básnické hymny a modlitby žalmů. I řeč proroků odpovídá stavu rozechvění srdce a vytržení z běž-

Olomoucký světitel biskup Mons. Josef Hrdlička

né reality, uchvácení Bohem a svěřeným posláním. I Ježíš, Boží Syn hovoří o Bohu v překvapujících metaforách a podobnostech.

Hodnota slova se v době techniky a multimediálních komunikací, rychlých přenosů informací, poněkud ztrácí. Co může obnovit jeho váhu ve společnosti? Je to úkol pro školu, rodinu, církev, stát...?

Toto nebezpečí zde jistě je, ale právě denní styk s Božím Slovem by nás měl podržet, abychom nebyli pohlceni touto multimediální diktaturou pouhého povrchního přenosu informací. Boží Slovo je nadčasové, učí nás vidět až k cíli všeho, je nej-

vyšším pramenem inspirace za všech okolností.

Blíží se Vánoce, lidé častěji usedají v době volna ke knihám. Máte i Vy nějaké tituly z beletrie či odborné literatury, ať už klasické nebo současné, které v době Vánoc obvykle vybíráte ze své knihovny?

V době Vánoc se snažím více se modlit a rozjímat než číst. Biskup, který stojí stále čelem k zástupům věřících, musí čekat a na kolenou hledat slova pro své poselství. Přesto se mi každý rok vybavuje např. Čepova úvaha Cesta na jitřní. Také právě vydaná poezie G. K. Chestertona obsahuje celou řadu básní s vánočními, silně duchovními tématy.

Krásná literatura v minulosti určovala i kvalitu homiletiky, mnohá kázání byla vydávána knižně a podílela se na kultivaci jazyka a národní kultury, barokní a obrozenští kazatelé plnili nezastupitelnou úlohu. Nemáme v této oblasti také jistý dluh, kdy mnozí kněží více času stráví u počítače než u tištěných knih?

Vyučuji homiletice a mohu říci, že toto téma patří k prioritám. Kněží ve službách Božího Slova by měli ovládat jazyk v jeho nejušlechtlejší podobě a nikoli v pokleslé formě běžného jazyka „ulice“. Právě četba hodnotné prózy a poezie pomáhá i nám objevovat skrytou krásu jazyka a obohatit si slovní zásobu. Aby byl kazatel schopen co nejpřesněji formulovat a předat myšlenku, zaujmout, proniknout k srdcím posluchačů. Máme heslo: „Je třeba nejen zasáhnout terč, ale trefit do černého.“

Myslím, že je pryč doba, kdy si někdo myslel, že oslovíme lidi právě přizpůsobením se stylu běžné řeči, která je zprofanována a kontaminována. Co všechno musí dnešní člověk kolem sebe vyslechnout! Vědomě ne-

bo i podvědomě chce alespoň v kostele najít pramen zdravé, živé vody.

V minulosti služba kazatelů podržela češtinu, kdy hrozilo poněmčení, stejně tak i dnes může právě síla Slova Božího, liturgie a modlitby pomoci přežít českému jazyku v době, kdy upadá a hrozí mu inflační vliv reklamy, cizích slov a prázdných bulvárních trendů.

Vydáváte v této době antologii evropské mariánské poezie a výbor překladů G. K. Chestertona. Jaké poselství byste si přál, aby z těchto knih plynulo do duší čtenářů?

Chesterton je nejen geniální filosof, esejista, básník a spisovatel. Je zároveň i vyznavač katolické víry. Dovede nejen obhájit svou víru, ale přesvědčivě k ní přizvat čtenáře. Ukazuje, že básník může být i prorokem. Navíc je s ním veselo. Je to „smějící se prorok“.

Věřím, že i mariánská evropská poezie (knihy Celá krásná) rozšíří a prohloubí hodnotu zbožné úcty a lásky k Matce Boží. Prožil jsem v posledních měsících silné zážitky této zbožnosti právě mezi mariánskými ctiteli (např. pouti na Sv. Hostýně, v Koclířově, ve Zl. Horách a v desítkách dalších míst). Panna Maria přitahuje srdce dnešních lidí a zasluhuje si to nejlepší, co jsme schopni jí dát. Tento cíl jsme sledovali i antologii Celá krásná.

Máte pro nadcházející rok nějaké tvůrčí plány v oblasti překladatelské tvorby?

Pro další rok překladatelské plány nemám. V poslání biskupa jsou důležitější oblasti a věřím, že mě Duch Svátý povede, stejně jako každého z těch, kdo se mu s důvěrou svěří. To přeji i každému ze čtenářů Světla a také těmto řádků, kterým zehnám do dnů Vánoc i do nového roku 2005.

*Děkuji mnohokrát za rozhovor.
Petr Cékota*

Vznik „Světových eucharistických kongresů“

Zpravidla jednou za čtyři roky se koná „Světový eucharistický kongres“. První vůbec se uskutečnil v roce 1881. Pořádá se pak každý rok v jiném městě. Tradice se ujala a byla přerušena jen oběma světovými válkami. Na kongresy přichází velké množství poutníků, kterých bývá i přes milion.

Moderní technika umožňuje, aby se ho duchovně účastnilo ještě více lidí. Je to velkolepá manifestace víry ve Spasitele přítomného v Eucharistii. Lidé však málo vědí o tom, že tyto velké manifestace víry mají svou spojitost s prostým hrobem sv. faráře Arského. Zakladatelka kongresů Emilie Maria Marta Tamisierová strávila několik let v jeho farnosti a denně se modlila u hrobu sv. Jana Vianneye, aby jí Bůh dal jasno o jejím poslání.

Marta Tamisierová se narodila 1. listopadu 1844 v Tours, ve městě sv. Martina. Čtyři roky navštěvovala školu u sester Srdce Ježíšova a chtěla se stát řeholnicí. Ale zakladatelka řádu Magdalena Sofie Baradová jí řekla: „Mé dítě, zmýlila jste si cestu. Náš Pán vás nevolá do tohoto řádu.“ Ani v jiných kláštřích nenašla to, co hledala. V kongregaci Služebnic Nejsvětější Svátosti jí sice P. Julian Eymard vlil do srdce velkou lásku k Eucharistii, ale místo zde nenašla. Přestěhovala se tedy do Ars, aby zde v roce 1859 na hrobě sv. faráře dostala potřebné osvícení. Copak za svého života neukázal stovkám mužů a žen jejich Bohem určenou cestu? A opravdu – zde se propracovala po dlouhých hodinách modliteb k tomuto poznání: Smyslem a povoláním jejího života je oslava eucharistického Spasitele.

V tomto záměru ji posilovalo mnoho svatě žijících lidí, jako Leo Dupont z Toursu, biskup Mermillod ze Ženevy, P. Julian Eymard a další. V říjnu 1871 jí někdo řekl, když se modlila u hrobu sv. faráře Arského: „Jelikož náš svatý farář je mrtvý, běžte do Lyonu k P. Chevrierovi. On má obdivuhodný dar osvícení, rozlišování a vedení duší.“ Obrátila se tedy na P. Chevrieru (později prohlášený za svatého). Ten se stal jejím duchov-

ním vůdcem a vedl ji dále na cestě eucharistické úcty.

„Jste žebračkou Nejsvětější Svátosti. Vaše povolání je být na cestách... Prožívejte adoraci, spojení s naším Pánem v modlitbě. Buďte svíci, která se spaluje u jeho nohou... Jaká koruna vás čeká v nebi a jaká radost!“

30. srpna 1872 jí přikázal: „Vraťte se do Ars, a čekejte, co Bůh bude od vás chtít... Bůh vám pošle duše, které smýšlejí jako vy. Začněte docela s málem a Bůh vám požehná. Musíte o záležitosti informovat Mons. Richarda (ordinář diecéze, kam spadá Ars).“

Emilie Tamisierová poslechla. Přidružilo se k ní několik stejně smýšlejících lidí.

Po prohrané válce v roce 1870–71 vykonal P. de Belcastel s určitým počtem francouzských poslanců v Paray-le Monial, kde se Božské Srdce zjevo-

valo sv. Markétě Marii Alacoque, zasvěcení Francie Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Emilie Tamisierová je přítomná, ale nepoznána, jako neznámá soukromá osoba. V těchto dnech nabyla plnou jistotu o svém poslání. Měla o tom také vidění. „Bůh mě volá, abych se zasvětila záchraně společnosti skrze Eucharistii.“

Emilie Tamisierová oznámila svůj záměr na zámku v Ars r. 1873: Musí vzniknout národní hnutí k oslavě eucharistie. Jako první je třeba pořádat procesí na ta poutní místa, která vznikla v důsledku eucharistických zázraků. S Marií a pod jejím vedením mají věřící putovat za Ježíšem, Ježíšem Eucharistickým. Do Avignonu, starého papežského města, má putovat první procesí. Záměr se vydal. Pak se zaměřila na Vendée, vlast sv. Grigniona z Montfortu, a konečně na Ars. V Ars pad-

ne poprvé termín „Eucharistický kongres“.

V Paříži se pro tuto myšlenku zapálil „slepý světec“ Mons. Gaston de Segure a sepsal za tím účelem spis: „Francie u nohou Nejsvětější Svátosti“, který doznal velkého rozšíření. Pro myšlenku zahořel také „apoštol neděle“, známý hrabě de Cisney, přítel zemřelého faráře Arského. Vykonalo se v těch letech mnoho k oslavě eucharistického Krista, ale velký cíl – „světový kongres“ ještě nebyl na obzoru. Dlouho se pomýšlelo na Belgii, na zemi, kde vznikl svátek Božího Těla. Celou záležitost přednesl papeži Lvovi XIII. kardinál Melines Dechamps, rovněž přítel sv. faráře Arského. Lev XIII. myšlenku uvítal, ale nebyl si jist, zda je možno ji zrealizovat.

Mons. Gaston de Segure, ačkoliv byl nevidomý, viděl jasněji než mnozí vidoucí a řekl: „Kdybych byl papežem, bylo by hlavní starostí a záležitostí mého pontifikátu časté, ba přímo denní svaté přijímání. Papež, který ho pod vlivem Ducha Svatého zavede, bude obnovitelem světa!“

U Mons. Gastona de Segure byla zřízena kancelář, která měla koordinovat veškeré úsilí o uspořádání eucharistického kongresu. 17. leden 1881 vešel do církevních dějin jako den založení stálého Výboru eucharistických

Účastí na eucharistické oběti, která je zdrojem a vrcholem celého křesťanského života, podávají Bohu božský obětní dar a s ním i sebe samy. (II. vatikánský koncil, O Církvi, z článku 11)

* * *

Svatostmi pak, zvláště svatou eucharistií, se dává a živí láska k Bohu a k lidem, která je duší veškerého apoštolátu. (II. vatikánský koncil, O Církvi, z článku 33)

* * *

Nelze budovat křesťanskou obec, nemá-li kořen a těžiště ve slavení nejsvětější eucharistie. (II. vatikánský koncil, O kněžích, z článku 6)

Eucharistický zázrak v Amsterdamu

V příštím roce v březnu budou amsterdamské katolíci oslavovat 660. výročí eucharistického zázraku, který se mimo jiné přičinil o rozkvet města a jeho blahobyť. Ve 14. století byl Amsterdam bezvýznamnou rybářskou vesnicí. Byly zde jen čtyři ulice a několik uliček s rybářskými domky v jediné větší budově přebývaly řádové sestry.

kongresů pod předsednictvím Mons. De Segura.

V březnu toho roku neměl ještě nikdo naději na brzké uspořádání takového kongresu. Ale již v dubnu přišla rozhodující zpráva: Lille, pohraniční město mezi Francií a Belgií, se k takové akci nabízí. Přípravy proběhly během dvou měsíců.

Gaston de Segura, osvícený slepec, již kongres nezažil. Odešel k Pánu 9. června 1881. Kongres se konal od 27. do 29. června, tři týdny po jeho pohřbu. Protináboženská vláda dovolila shromáždění lidí jen na půdě katolické univerzity v Lille. 3000 mužů kráčelo s hořícími svícemi halami do baziliky. I přes krátký čas příprav přijelo 363 trvalých účastníků ze všech zemí Evropy i ze zámoří. Po více než sedmiletém úsilí se vize Emilie Tamišerové stala skutečností.

Všech prvních 15 kongresů se s výjimkou jednoho v Jeruzalémě konalo ve francouzsky mluvící oblasti. 16. kongres vybral v červnu 1905 za své místo Řím. Několik měsíců nato zveřejnil papež Pius X. své slavné dekry o častém a časném svatém přijímání. Časté svaté přijímání bylo „plodem, vítězstvím a triumfem eucharistických kongresů“, mohl prohlásit papežský legát rok nato na kongresu v Tournai. Od té doby mají na kongresech své zvláštní místo i děti, pro které Pius X. zavedl časně první svaté přijímání.

Světový eucharistický kongres v roce 1907 se konal v Metz v Lotrinsku, které tehdy patřilo k německé říši. Na tomto kongresu bylo tématem: „Zde nejsou Němci nebo Francouzi, zde jsou jen katolíci!“ Kdyby evropské vlády uposlechly výzvy kongresu, mohla si Evropa a svět ušetřit tragické roky 1914 i 1939.

Dvakrát se konal kongres v Lurdech. Maria však byla přítomna na všech jako „Prostřednice všech milostí“. Matka eucharistického Ježíše nemohla být nikdy opomenuta.

13. března 1345 se toto prosté místo stalo rázem známým v celém Holandsku a bylo od té doby cílem mnoha poutníků, kteří mu přinesli práci a blahobyť.

Ten den zavolali kněze k jednání umírajícímu rybáři. Kněz vyslechl jeho zpověď a podal mu svaté přijímání. Sotva však kněz odešel, zachvátil nemocného tak silný kašel, že došlo k zvracení. Jeho manželka uviděla ve zvracích Hostii, vzala ji a prostě hodila do kamen. Teprve když druhý den vybírala z kamen ještě horký popel, uvědomila si, že jednala s Hostií neuctivě; náhle ji spatřila, jak se vznáší neporušená a obklopená září. Oheň Hostii ani nešpálil, ani neušpinil.

Hluboce otřesena padla na kolena a klaněla se Hostii. Nedbala na žár, vzala Hostii s největší možnou úctou a položila na čistou roušku do svého prádelníku. Horký popel jí nijak nepopálil. Vyhledala rychle kněze, který zaoptoval jejího muže a všechno mu řekla. Kněz jí obezřetně přikázal, aby o příhodě s nikým nemluvila, a odnesl svatou Hostii do kostela.

Příští den však našla vylekaná žena svatou Hostii opět ve svém prádelníku. Nyní bylo knězi jasné, že se jedná o zjevný zázrak, který není možno ututlat, ale je třeba ho dát k větší slávě Boží

a k posílení víry mnoha duší ve známost.

Farář tedy oznámil celou věc duchovním spolubratřím a věřícím a brzy proudily do Amsterdamu zástupy poutníků a procesí s prapory a hořícími svícemi za modliteb a zpěvů, aby se poklonily zázračné Hostii v kostele sv. Mikuláše v Amsterdamu.

Církevní vrchnost nařídila ihned přísné vyšetření celého případu, které trvalo několik měsíců. Nakonec oznámil biskup v Utrechtu v pastýřském listě, že tato mimořádná událost se zcela zakládá na pravdě, a proto povoluje, aby se o tomto Bohem způsobeném zázraku všude hovořilo.

Zbožní farníci Amsterdamu však ihned rozhodli, že chudé rybářovo obydlí změně na kap-

li. Ohniště, ve kterém se Hostie nacházela, ponechali v kapli na místě.

O 100 let později udělal dobrý Bůh nový zázrak a tím také potvrdil zázrak předchozí. 24. května 1452 zachvátil celé město ničivý požár, kterému padlo za oběť takřka celé tehdejší město.

Během požáru se několik odvažných mužů pokoušelo otevřít svatostánek, ve kterém byla přechovávána zázračná Hostie ve vzácné monstranci, a odnést ji do bezpečí. Ale všechny jejich nástroje shořely jako zápalky a mužové se museli dát na útěk. Dřevěnou kapli i svatostánek požár zcela zničil.

Ale k nesmírné radosti těžce zkoušených katolíků byla 100 let stará Hostie nalezena netknutá v popelu v neporušené monstranci s neporušeným závojem.

Procesí navštívila pak hojně město až do roku 1578, kdy do města vtrhl jiný požár – kalvinismus – a zakázal veškerá katolická shromáždění. Nikdy se mu však nepodařilo vytrhnout ze srdce Holanďanů úctu k zázračné svaté Hostii. V roce 1645, o 300. výročí, byla přesto uspořádána slavnost v plném lesku. Ani za krvavého obsazení Holandska hitlerovskými vojsky nechyběli katolíci, kteří vykonali v noci v tiché modlitbě tradiční smírné procesí ke „svatyni“.

Po druhé světové válce byla katolická procesí opět obnovena a účastní se jich především velké množství mužů.

Podle M. Hessele: Eucharistische Wunder aus aller Welt, Stein am Rhein, r. 1995, s. 217–220

„Člověk je veliký jen tehdy, když je malý před Bohem!“ Tu to pravdu razili pionýři světových eucharistických kongresů, které se vždy konaly jako akt víry a pokání. Hlavním motivem bylo, aby Ježíš zachránil svět skrze Eucharistii, aby se obnovila tvář země skrze Vykupitele, který se nám dává za pokrm pod způsobami chleba a vína.

Samotná iniciátorka a zakladatelka světových eucharistických kongresů však po prvním kongresu v Lille žila nadále 20 let v samotě zapomenutá. Ale v zákulisí sledovala a podporovala eucharistickou úctu. Zemřela ve svém rodném městě Tours 20. června 1910 několik týdnů předtím, než se poprvé na americké půdě v kanadském Montrealu konal 21. Světový eu-

charistický kongres, a to od 6. do 11. srpna 1910.

Na hrobu svatého faráře Arského si vyprosila Emilie Tamišerová milost osvícení. Milost se dostavila, idea se zrodila a uskutečnila. Také letošní 48. Světový eucharistický kongres, který se konal v Mexiku, je ovocem jejího pokorného klanění.

Z Maria heute přeložil-lš

Architekti kultury smrti (3)

Zničující vliv některých myslitelů nachází ještě dnes ohlas, protože slibují jednoduchý život. To je názor filozofa DeMarco, autora knihy Architekti smrti. Svě poznatky vysvětluje tento autor v rozhovoru s agenturou ZENIT. Zde je jeho závěrečná část.

Někteří lidé tihnou k tomu, že dělají revoluci 60. let odpovědnou za všechny problémy dnešní společnosti. Stavíte tato léta skutečně na vrchol logického vývoje představ a událostí?

60. léta se přičinila především o sexuální revoluci, která oddělila pohlavnost od odpovědnosti. To je možno právem pokládat za velký úpadek.

Tato léta se dále vyznačují odmítáním jakékoliv autority, včetně otcovství, a to i kulturního a náboženského otcovství. Názory Sigmunda Freuda, Wilhelma Reucha, Paula Sartra a Simone de Beauvoir se těšily tehdy velké pozornosti.

Mnoho nábožensky orientovaných lidí usilovalo v té době o syntézu křesťanství a marxismu. Někteří si mysleli, že křesťanství obsahuje lásku a marxismus strukturu potřebnou k tomu, aby byla skutečně na společenská proměna. Ve skutečnosti jsou však křesťanství a marxismus navzájem zcela protikladná přesvědčení víry, která není možno uvést do souladu.

Šedesátá léta byla tedy pohnutou dobou, ve které nemálo „architektů kultury smrti“, o kterých jsme mluvili, nabylo na důležitosti. Ale tato doba sama nebyla východiskem problému, spíše časovým bodem, ve kterém problém doznal naplnění, můžeme-li to tak říci.

Jsou však také kořeny, které sahají do dob velkých válek, a dokonce až k osvícenství, kdy si člověk zahrával s myšlenkou, že může docela dobře žít i bez náboženství a bez Boha. Výrok Alberta Camuse: „Proč vedlo osvícenství k tak temným koncům?“ dále pronásleduje moderní svět a aroganci člověka, který si sám chce ve všem postačit.

V čem spočívá „výstavba kultury smrti“ v naší dnešní kultuře a jak získala tak velkou vážnost?

Myslím, že je to zvláštní aktivita našich 23 architektů smrti, a ona atraktivnost, kterou měli od počátku, spočívá v tom, že slibovali světu jednoduchý život.

Cesta nejmenšího odporu, tedy zkratkovitost vyvolává vždy velký zájem. Moderní svět by velice rád od sebe oddělil život a smrt a prožíval život bez smrti. To slibují falešní proroci, jejichž poselství je mnohem více náboženské, než si mnoho lidí myslí.

Karel Marx, Friedrich Nietzsche, Sigmund Freud a další uměli ospravedlnit zlobu, která by mohla pocházet ze Starého zákona. Jsou to nesporně moralisté. Oni předkládají sliby, že vytvoří lepší svět než ten, kterého už máme dost.

Ortega y Gasset napsal v roce 1931 mistrovské dílo „Povstání mas“. Jeden z mých oblíbených citátů z tohoto díla, který obsahuje určitý počet pozoruhodných vět, mluví o „nadvládě nekompetentních“. Ortega tím míní, že sociální pyramida se otočí: ti tzv. kompetentní lidé (elita) budou sesazeni zcela dolů a nekompetentní masa se dostane do čela. Ta převezme kontrolu nad kulturou.

Žijeme v době masové kultury, v níž masy určují vkus, normy a životní standard. Filozofie a náboženství jsou přítom v hlubokém opovržení a skepsi. Moudrost podle jejich názoru buďto neexistuje, nebo je nedosažitelná. Zábavná média často odpoutávají pozornost od skutečnosti a to se bohužel zdá divákovi jako obohacení.

Žijeme uprostřed velmi povrchní kultury a zamilovali jsme si trojspřeží bezprostřednosti,

Paul Sartre

účelnosti a jednoduchosti. Necháme se snadno ovlivňovat od nedokonalých, špatně promyšlených filozofií, které nacházíme u „budovatelů kultury smrti“.

Každému připadá velice jednoduché dát se hnát po proudu – to může dělat i mrtvý! Ale plavat proti proudu a odhalit naši pravou povahu jakožto lidí určených k lásce, potřebuje úsilí, odvahu a ctnosti v jejich různém ražení.

Média nás dále ukolébávají do spánku a nastavují nám před oči různá potěšení, jako předčasný důchod, finanční nezávislost, zkrácený pracovní týden, exotické balíčky volna, materiální blahobyť a tisíce jiných věcí, které mohou nadchnout, a komfort smrti představují jako přitažlivější než energii života. A tak se stáváme snadnou kořistí těchto filozofií.

Říkáte, že kultura smrti spočívá v neúplném pohledu na člověka a odmítání Boha. V čem spočívá kultura života?

Zřejmá odpověď je následující: Kultura života spočívá na těch občanech, kteří nepředstavují rozpolcené osobnosti, nýbrž jsou v souladu sami se sebou a usilují o to, aby našli autentický vztah k Bohu a k bližním. Odpověď je velice jednoduchá, ale její uskutečnění je něco zcela jiného.

Abychom mohli přijímat skutečné nároky, které na nás život klade, potřebujeme inspiraci. Těžkosti nás nesmějí přivést do úzkých. Anglický básník John Keats je opravdu hrdinný člověk. V jednom dopisu vysvětluje, že potřebujeme těžkosti, abychom

LITURGICKÁ ČTENÍ – pokračování ze str. 3

Vy, ženy, buďte svému muži podřízeny tak, jak se to sluší na křesťanky. Vy, muži, mějte svou ženu rádi a nechovte se k ní mrzoutsky. Vy, děti, ve všem svoje rodiče poslouchejte, jak se to patří u křesťanů. Vy, otcové, nedrážděte svoje děti, aby neztrácely odvahu.

Evangelium – Mt 2,13-15.19-23

Když mudrci odešli, zjevil se Josefovi ve snu anděl Páně a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti neřeknu. Herodes totiž bude po dítěti pátrat, aby ho zahubil.“ Vstal tedy, vzal v noci dítě i jeho matku, odebral se do Egypta a byl tam až do Herodovy smrti. Tak se splnilo, co řekl Pán ústy proroka: „Z Egypta jsem povolal svého syna.“ Když Herodes zemřel, zjevil se v Egyptě Josefovi ve snu anděl Páně a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do izraelské země, protože ti, kdo ukládali dítěti o život, už zemřeli.“ Vstal tedy, vzal dítě i jeho matku a odebral se do izraelské země. Ale když uslyšel, že je v Judsku místo svého otce Heroda králem Archelaus, bál se tam jít a podle pokynu ve snu se odebral na území galilejské. Šel tedy a usadil se ve městě, které se jmenuje Nazaret, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků: „Bude nazýván Nazaretský.“

Milovaný učedník

dorostli do svých úkolů a mohli objevit, čím skutečně jsme.

„Vidíte, jak potřebuje svět, navštěvovaný utrpením a těžkostmi,“ píše, „abychom vyškolili rozum a formovali duši? Jak jsou lidské životy mezi sebou rozdílné, tak se odlišují jednotlivé duše a tak Bůh tvoří jednotlivé lidi.“

Keats žil v římském exilu a zemřel ve 33 letech na tuberkulózu. Přestože předčasně zemřel, zanechal svým potomkům podivuhodně krásné spisy, které mají hloubku. Lidi jako Keats musíme pokládat za hvězdy tohoto světa.

To, co chci předat čtenářům své knihy, je význam člověka z hlediska antropologického realismu. Ten spočívá v tom, že poznáváme realistickým způsobem, aniž bychom se dali zaslepit, co je to člověk. A pak také našli potřebnou odvahu, abychom ve světle tohoto poznání žili, to znamená autenticky žili.

Co je člověk? Osoba, která je současně jedinečné individuum i společenská bytost a chová vůči jiným lidem odpovědnost, která odpovídá lásce. V tomto dynamickém napětí mezi individualitou a společností se projevuje skutečná osobnost, osobnost, která je schopná žít v opravdovém manželství a pomáhá vytvářet základy lepší společnosti.

Když Dostojevský poprvé vydal svůj veliký román „Zločin a trest“, přidal následující poznámku: „Je to příběh jednoho studenta, jehož myšlení se ztotožňuje s nehotovými ideami, které jsou unášeny vlnami větru sem a tam.“

Kultura života se zakládá na hotových představách o lidské osobě. Personalismus Jana Pavla II., je dobrým výchozím bodem pro lepší pochopení, co to znamená být člověkem. A i když je to náročnější, žít jako úplný člověk, je takové úsilí nutné, abychom mohli odporovat kultuře smrti a žít podle zásad kultury života.

Vždycky mě udivovalo, proč exegeté nebyli schopni vysvětlit, proč byl Jan Ježíšovým milovaným učedníkem. Brali to jako hotovou věc, ačkoli je to divné, proč měl mít Ježíš mezi Dvanácti jednoho miláčka. Dnes nechybí pokusy zpochybnit, zda tímto „miláčkem“ je vůbec míněn Jan. Jiní se pouze pokoušejí nevidět autora čtvrtého evangelia v Janovi, ale v Ondřejovi nebo některém jiném apoštolu. Nad tím, co se téměř dva tisíce let tradovalo, se najednou dělá otazník. Osobně pokládám oba pokusy za bezpředmětné. Jan byl jak miláček, tak autor evangelia.

První vážná odpověď na tuto otázku přišla v 50. a 60. letech 20. století od skandinávského teologa ze zcela jiné oblasti. R. 1961 předložil Birger Gerhardsson senzační doktorskou práci pod titulem „Memory and

manuscript“ (Paměť a rukopis), ve které zkoumal, jakým způsobem se v době krátce před Ježíšem a po něm ve školách předávalo vědění. Mohl přitom dokázat, že nejen v Řecku a v Římě, ale i v Izraeli bylo jádrem vyučovací metody péče o techniku zapamatování.

Jedná se přitom o starou techniku. Dlouho předtím, než člověk vynalezl písmo, byla to vlastně jediná technika, jak dále předávat vědění. A i po zavedení písma hrála mnemotechnika základní roli. Teprve v naší době byla paměť sesazena z trůnu. Dlouhodobé škody pro naši kulturu nelze ani odhadnout. Každopádně si člověk zařídil velkou závislost na technické paměti, při které jsou v případě katastrofy ztraceny všechny poznatky, které má člověk ve svém malém osobním počítači.

Gerhardsson byl ve své době vášnivě odmítán a potlačován, ačkoliv jeho učitel v Uppsale Harald Riesenfeld již několik let předtím zpracoval dobrou, mezinárodně uznávanou průpravnou práci. Pranýřoval jednostrannost německé biblické školy a domníval se, že se snadno stává dogmatem a mýtem. Biblická mafie tušila, jak nebezpečné jsou tyto poznatky pro jejich myšlenkové hry. Trvalo to čtyřicet let, než renomované americké nakladatelství tuto práci pečlivě vydalo. K velkému překvapení napsal k ní jeden z nerozhodnějších odpůrců pozitivní předmluvu.

Dříve než se něco prohloubí, než se text analyzuje, musí dobře utkvět v paměti. Slavný učitel to formuloval takto: „Musíš se toru naučit zpaměti, dříve než začneš o jejím obsahu meditovat.“ Nebo: „Musíš text ustavičně opakovat, i když mu zpočátku třeba nerozumíš.“

Izrael byl pyšný na to, že mezi tolika národy byl jediný, jehož náboženství se nevrací k mýtům, nýbrž je to přímé Boží zjevení, které bylo zapísáno ve svatých knihách. Sám Stvořitel jediný a pravý skrze Abraháma v Uru (Irák) a skrze Mojžíše na hoře Sinaj poněkud odhalil své tajemství a své bytí. Zjevení bylo zachováno v knihách. Bylo chráněno jako zornička oka – i tím, že se mu učili nazpaměť. Taková ústní tradice byla v oněch poměrech nezbytná, protože i malou odchylku přednášeného mohli mnozí opravit.

Písmo řídilo celý život Židů, jejich myšlení, cítění a jednání. Žák s odpovídajícím nadáním a s vynikající technikou pamatování se musel naučit zpaměti nejen Písmo, musel si zapamatovat i komentáře svých učitelů k těmto spisům. Šlo se tedy dvojí cestou: písemným a ústním podáním. Zvláště oblíbení byli u rabinů pochopitelně žáci,

Sv. Jan Evangelista, evangeliář z Lorsch

PENÍZE NEZARUČÍ PASTORAČNÍ ÚSPĚCH

Podle vyjádření kardinála Meisnera neměla církev v Německu nikdy tolik finančních prostředků jako v posledních 50 letech, a přitom nikdy neztratila tolik z podstaty víry. Právě tato desetiletí se vyznačují masovým odchodem věřících z církve. Není tomu tak, že tam, kde nejsou peníze, není víra. Církev v Asii a v Africe svědčí o opaku.

Apoštol Petr po nanebevstoupení Páně mohl říct ochrnlému žebrákovu u chrámové brány: „Zlato a stříbro nemám, ale co mám, to ti dám: Ve jménu Ježíše Nazaretského vstaň a chod.“ Dnes by to nemohl říct žádný biskup, kněz ani jáhen. Tím hůře se nám pak říká: Ve jménu Ježíše Nazaretského vstaň a chod. S úbytkem finančních prostředků nemusí ubývat přesvědčující síly a svědectví víry. Právě naopak.

ÚCTA K SV. FRANTIŠKU XAVERSKÉMU

Na 10 000 poutníků navštěvuje denně ostatky sv. Františka Xaverského, vystavené v bazilice „Good Jesus“ v indickém městě Goa. Přicházejí poutníci i z jiných indických států i ze zahraničí, aby se zúčastnili novény k tomuto světcovi, jehož svátek se slaví 3. prosince. Místní církev dělá všemožná opatření, aby zabránila nehodám a atentátům. Proto se od návštěvníků požaduje osobní průkaz a doporučení od faráře nebo jiné církevní instance. Přicházejí celé rodiny ze státu Gujarat, aby děkovaly světcovi za ochranu při zemětřesení v roce 2001. Nechybí mezi nimi ani hinduisté.

Sv. František přistál na indickém pobřeží v roce 1542 a odtud začal své apoštolské cesty po Dálném východě. Poprvé byly ostatky vystaveny v roce 1782. Nejprve se tak dělo každoročně, od r. 1864 z bezpečnostních důvodů jednou za 10 let. Naposled byly vystaveny od 21. listopadu do 7. ledna 1995. Svatý František Xaverský je hlavním patronem Indie, misionářů a námořníků.

Kath-net

kterí uměli naučené nejen odhrkat, nýbrž rozuměli také obsahu a osvojovali si ho. To byli milovaní žáci. Žáci, kteří uměli jen předávat texty jako automaty, byli mezi rabíny tak trochu k smíchu.

Je zřejmé, že Ježíš své učedníky na počátku řádně vyškolil. Jako rabín se svými žáky tvořil životní společenství, rodinu. Měli společnou pokladnu. Ježíš učil ve dne v noci, zaučoval je do jejich budoucí role, posílal je do vesnic, aby hlásali „příchod“ Božího království s přesnými návody, jak se mají chovat. Nemohl podstoupit riziko, že dají volný průchod své fantazii a budou tlumočit Ježíšova slova po svém. Na to bylo Ježíšovo poselství příliš významné. Pro individuální výklad učedníků nebylo místa.

Velmi výrazně to líčí Lukáš: „Potom svolal svých Dvanáct a dal jim sílu a moc vyháňt zlé duchy a léčit nemoci. A poslal je hlásat Boží království a uzdravovat nemocné. A řekl jim: »Nic si neberte na cestu, ani hůl, ani mošnu, ani chléb, ani peníze, ani dvoje šaty. Když přijдете do některého domu, zůstávejte tam a odamtud se vydávejte na cestu. A když vás někde nepřijmou, při odchodu z tohoto města si vytřeste prach ze svých nohou na svědectví proti nim.« Vyšli se tedy na cesty a procházeli vesnice, všude hlásali radostnou zvěst a uzdravovali.“ (Lk 9,1-6)

Žáci ve školách tóry nezískávali pouze vědění. Pozorovali také životní způsob svých učitelů, napodobovali je až do podrobností. Na chování žáka bylo často poznat, ke kterému učiteli chodil. Pavel napsal později svým přívržencům: „Buďte mými následovníky, jako já jsem Kristův.“

Aby ulehčili paměti, používali často učitelé rytmičké řeči, opakovali zvučné formulace. Platila zásada: přesně, ostře a výrazně.

Všechna tato pravidla hry používal také Ježíš. Byl dítětem své doby a musel respektovat myšlení a obyčeje své doby. Jeho řeč je plná poezie, výstižná, pracuje s protiklady, které je možno snadno pochytit, k čemuž je nejlepším příkladem horské kázání. Přitom se nedržel otrocky první formulace, nýbrž mohl nabídnout při stejném poselství různé variace. To vše sloužilo mnemotechnice. Zvláštností jeho hlásání nebyla forma, nýbrž obsahy. To platilo zvláště pro podobenství.

Je to prastará zkušenost lidstva, že naslouchající, příjemce podle svých možností naslouchá a přijímá. Každý vyučující to musí respektovat. To měl na zřeteli nejen Ježíš, ale před ním všichni proroci a konec konců i prazdroj všeho zjevení, totiž Stvořitel. A velcí myslitelé Řecká a antiky z toho učinili ve své filozofii poučku.

V Izraeli byly známy při předávání funkce „vypravěče podobenství“ a „tvůrce pořekadel“. Ježíš byl ve všem vším a překonal všechny nároky svého hlásání. To je důvod, proč všude, kde se objevil, ihned ovládl pole. Umlčel všechny svým zjevem, svým učením, svými důkazy, formou a obsahem. Domnívat se, že v jeho okolí nikoho nenapadla myšlenka zaznamenat písemně to, co slyšel, předpokládá nevědomost a zaslepenost.

Na tomto pozadí nacházíme vysvětlení, proč byl jako milovaný učedník označen ten, který byl vždy v jeho blízkosti a dokonce spočíval na jeho hrudi a který později v prvotní obci po Ježíšově odchodu požíval i přes své mládí velké autority, takže i Pavel ho označil za sloup Církve, a to jistě nikoliv pro jeho mladistvý charakter. Podle nejnovějších poznatků o vztazích mezi učitelem (rabí) a žáky se to jeví zcela jasně. Jan měl nejlepší paměť, nejlepší mnemotechniku. Mohl si Ježíšova slova nejen přesně zapamatovat, ale také je zvnitřnil a to

nesporně vedlo k tomu, stát se milovaným žákem.

To vysvětluje, proč byl Jan schopen podržet v paměti důležitou řeč na rozloučenou při Poslední večeři. Neboť z 21 kapitol jeho evangelia je pět věnováno řeči na rozloučenou. To je i pro naši dobu nutno připsat vynikající schopnosti uložit v hlavě slyšené a vysvětlené slovo.

Přirozeně musel mít Jan i jiné zvláštní kvality. Byl jedním z prvních Ježíšových učedníků, který poznal zaslíbeného Mesiáše, mladý muž s velkou citlivostí, oddaností a čistotou myšlení, kterému Ježíš pod křížem svěřil svou Matku, jediný učedník, který pod křížem vydržel. On byl první, který ihned uvěřil, když o velikonočním ránu přiběhl k prázdnému hrobu. Pronikl hluboce do myšlenkového bohatství svého Mistra, což našlo výraz v sepsání hluboce duchovního a náročného evangelia.

Z toho je možno pochopit, že někteří obzvláště odvážní exegeté v protikladu k situaci před několika desetiletími dávali Janovi prvenství (John Robinson, Klaus Berger). Nikoliv Jan opisoval od druhých, nýbrž druzí přijímali podněty od Jana. Naučené texty byly totiž recitovány ve dne v noci, při putování a cestách, aby se upevnily v paměti. Proto není možno nic namítat proti tomu, že ústní podání předcházelo písemné podání. To byl důsledek stylu a metod tehdejší doby. Především kritikové 19. a ve značné míře i 20. století nic o tom nevěděli a ani vědět nechtěli. Jejich bludné teorie se staly pro orientaci mnoha mladých lidí zničujícími směrovkami.

Kapitola z knihy Alfonse Sarracha Skandál století (O neudržitelné kritice evangelii), jejíž překlad se objeví na pultě Matice cyrilometodějské počátkem příštího roku.

DUCHOVNÍ CVIČENÍ NA VELEHRADĚ 2005

- 23.-27. 1. Duchovní cvičení pro laiky a past. asistenty P. Cyril John, SJ
 3.-6. 2. Ignaciánské exercicie pro všechny P. Pavel Bačo, SJ
 10.-13. 2. Víkendová postní duchovní obnova P. S. Peroutka, SJ
 20.-26. 2. Kněžské exercicie P. Bohumil Kolář
 27. 2.-3. 3. Příprava na velikonoční liturgii P. M. Kabrda, SDB
 3.-6. 3. Příprava na manželství - vikend pro snoubence P. J. Berka, OPraem.
 14.-18. 3. Postní duchovní obnova P. P. Vaculík, SDB
 24.-27. 3. Velikonoční triduum pro vysokoškoláky P. P. Bačo, SJ
 1. 4.-3. 4. Duchovní obnova formou večeřadla P. S. M. Filip, OP
 13.-16. 4. Duchovní obnova pro pracovníky charit Mons. J. Šich
 29. 4.-1. 5. Víkend pro manžele Mons. J. Mikulášek
 9.-13. 5. Ignaciánské exercicie pro všechny P. J. Čupr, SJ
 20.-22. 5. Víkend pro mladší manžele P. F. Petřík
 24.-28. 5. Exercicie s Pannou Marií P. J. Hladiš, SJ
 3.-5. 6. Víkend pro manžele P. F. Petřík
 3.-5. 6. Víkend pro podnikatele P. V. Slamečka
 5.-9. 6. Duchovní cvičení pro důchodce, osamělé, nemocné P. S. Peroutka, SJ
 24.-25. 6. Duchovní obnova formou večeřadla P. M. Filip, OP

Bližší informace naleznete na www.stojanov.cz. Přihlášky posílejte na adresu: Poutní a exerciční dům Stojanov, 687 06 Velehrad 62, tel. 572 571 420, 572 571 531, e-mail: velehrad@stojanov.cz.

FATYM Vranov nad Dyjí a FATYM Přímětice – Bítov srdečně zvou na faru do Prosiměřic NA DUCHOVNÍ OBNOVU EXERCIČNÍHO TYPU:

Termíny konání:

- Čt – 13. 1. – Ne 16. 1. 2005 pro ženy – vede P. Marian Husek, OPraem.
 Čt – 20. 1. – Ne 23. 1. 2005 pro ženy – vede jáhen Mgr. Ladislav Kínc
 Čt – 27. 1. – Ne 30. 1. 2005 pro ženy – vede P. Stanislav Krátký, probošt mikulovský
 Čt – 3. 2. – Ne 6. 2. 2005 pro kluky – vede P. Milan Plíšek
 Čt – 10. 2. – Ne 13. 2. 2005 pro muže – vede jáhen Mgr. Ladislav Kínc
 Čt – 17. 2. – Ne 20. 2. 2005 pro Marianky – vede P. Marek Dunda (tento turnus je pouze pro Marianky)
 Čt – 24. 2. – Ne 27. 2. 2005 pro muže – vede P. Antonín Krasucký, OP
 Čt – 3. 3. – Ne 6. 3. 2005 pro ženy – vede P. Milan Plíšek
 Čt – 10. 3. – Ne 13. 3. 2005 pro ženy – vede P. Pavel Zahradníček

Začíná se vždy ve čtvrtek v 18 hod., zakončení v neděli ve 14 hod.

S sebou je potřeba spací pytel nebo deka, Bible, poznámkový blok a potraviny do společné kuchyně. Cena: 250 Kč.

Prosíme, aby byly přednostně obsazovány turnusy podle pořadí, aby dřívější nebyly poloprázdné a pozdější přeplněné. Hlásit se můžete na faře ve Vranově nad Dyjí, Nám. 20, (tel. 515 296 384), vranov@fatym.com.

MISIJNÍ AUTOMOBIL

Milí věřící. Obracím se na Vás po půl roce, abych Vám poděkoval. Děkuji především za Vaše modlitby. V letních měsících jsme uskutečnili dvoje katolické misie v západních Čechách (Stod u Plzně a Koloveč). Posilování modlitbou mnohých, se nám podařilo nabídnout radostnou zvěst evangelia všem, kdo projevíli zájem. Řada lidí po dlouhých letech přijala svátosti Cirkve. Navštívili jsme i Svědky Jehovovy a vedli s nimi plodnou disputaci. Také jsme se spřátelili s odloučenými křesťany a zvali je do plného společenství s Církví. Myslím, že bylo mnoho zaseto a že oboje misie byly požehnané. I díky Vaším modlitbám.

Také děkuji Vám, kdo jste přispěli do sbírky na misijní automobil. K dnešnímu dni je ve sbírce více jak 110 000 Kč z Vašich darů. Další 230 000 Kč máme příslibeno od větších sponzorů. Tak budeme mít k dispozici již více jak polovinu prostředků ke koupi osmimístného auta pro misionáře. Věřím, že misijní auto uplatníme již při dalších misích, které chceme ve spolupráci s farnostmi a s požehnáním otce arcibiskupa Jana konat v červenci příštího roku v Hanušovicích a okolí.

Rád bych Vás, milí věřící, poprosil o vytrvání v modlitbách za novou evangelizaci naší země, za všechny služebníky Slova a také za naše misie v Hanušovicích. Prosím Vás též, pokud můžete, o příspěvek do sbírky na projekt s misijním automobilem. Přejji Vám hluboké a klidné prožití adventní doby a novou radost z narození našeho Pána a Spasitele.

V Kristu a Marii P. Pavel Mayer OP a misionáři z Kazatelského střediska. Dar na misijní automobil je možné poslat na účet 1804096399/0800 s variabilním symbolem 2255 anebo na adresu P. Pavel E. Mayer, Klášter dominiánů, Slovenská 14, 77200 Olomouc.

Pán Bůh Vám odplat. (další informace na pavel@op.cz)

Další část čtení na pokračování o PIU XII. bude uvedena v příštím čísle.

Liturgická čtení

Neděle 26. 12. – svátek Svaté rodiny Ježíše, Marie a Josefa

1. čt.: Sir 3,3-7.14-17a

Ž 128(127),1-2.3.4-5

Odp.: 1 (*Blaze každému, kdo se bojí Hospodina, kdo kráčí po jeho cestách.*)

2. čt.: Kol 3,12-21

Ev.: Mt 2,13-15.19-23

Pondělí 27. 12. – svátek sv. Jana

1. čt.: 1 Jan 1,1-4

Ž 97(96),1-2.5-6.11-12

Odp.: 12a (*Radujte se, spravedliví, v Hospodinu!*)

Ev.: Jan 20,2-8

Úterý 28. 12. – svátek sv. Mláďátek

1. čt.: 1 Jan 1,5-2,2

Ž 124(123),2-3.4-5.7b-8

Odp.: 7a (*Naše duše vyvázla jako pták z ptáčnickovy léčky.*)

Ev.: Mt 2,13-18

Středa 29. 12. – připomínka sv. Tomáše Becketa

1. čt.: 1 Jan 2,3-11

Ž 96(95),1-2a.2b-3.5b-6

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Lk 2,22-35

Čtvrtek 30. 12. – šestý den v oktávě Narození Páně

1. čt.: 1 Jan 2,12-17

Ž 96(95),7-8a.8b-9.10

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Lk 2,36-40

Pátek 31. 12. – připomínka sv. Silvestra I.

1. čt.: 1 Jan 2,18-21

Ž 96(95),1-2.11-12.13

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Jan 1,1-18

večer:

1. čt.: Gn 1,14-18 nebo Nm 6,22-27

Ž 8,2a+4-5.6-7.8-9

Odp.: 2a (*Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi!*)

2. čt.: 1 Kor 7,29-31 nebo Jak 4,13-15

Ev.: Mt 6,31-34 nebo Lk 12,35-40

Sobota 1. 1. – slavnost Matky Boží, Panny Marie

1. čt.: Nm 6,22-27

Ž 67(66),2-3.5.6+8

Odp.: 2a (*Bože, buď milostiv a žehnej nám!*)

2. čt.: Gal 4,4-7

Ev.: Lk 2,16-21

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 26. 12.	PO 27. 12.	ÚT 28. 12.	ST 29. 12.	ČT 30. 12.	PÁ 31. 12.	SO 1. 1.
Antifona	170	1621	1624	154	154	154	193
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	171	1621	1625	154	154	154	193
Antifony	171	1621	1625	180	184	188	195
Žalmy	813	813	813	813	813	813	813
Kr. čtení a zpěv	172	1622	1625	180	185	188	195
Antifona k Zach. kantiku	172	1622	1626	181	185	189	195
Prosby	172	1622	1626	181	185	189	195
Záv. modlitba	173	1623	1626	181	185	190	196
Modlitba během dne:							
Hymnus	155	155	155	155	155	155	155
Antifony	156	156	156	156	156	156	156
Žalmy	818	833	849	863	879	895	1265
Krátké čtení	173	1623	1627	182	186	190	196
Záv. modlitba	173	1623	1626	181	185	190	196
Nešpory:							
Hymnus	153	153	153	153	153	191	197
Antifony	165	174	165	165	165	192	198
Žalmy	165	1661	165	165	165	1649	1661
Kr. čtení a zpěv	167	175	177	179	183	187	199
Ant. ke kant. P. M.	168	175	178	179	183	187	199
Prosby	168	175	178	179	183	187	199
Záv. modlitba	168	173	178	180	181	185	196
Kompletář	1242	1242	1238	1242	1238	1242	1242

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

ZASTAVENÍ U BETLÉMA

Jan Graubner

Krátká zastavení nad betlémem v kostele sv. Jana v Kroměříži. Vytiskeno na křídovém papíře s barevnými fotografiemi figurek z betléma.

Karmelitánské nakladatelství, váz., 138x138 mm, 40 stran, 109 Kč

MARIE DE SAINT EXUPÉRY - HVĚZDA MALÉHO PRINCE

Michèle Persane-Nastorg

Vzpomínky matky Antoina de Saint Exupéry, autora známých děl, jako je Malý princ, Citadela aj. Matka Marie se vrací do doby, kdy jí bylo sedm let, a obrazy ze zašlých dob se navracejí, její mládí ožívá.

Karmelitánské nakladatelství, váz., zúž. A5, 238 stran, 259 Kč

SVĚT CITŮ

Józef Augustyn

Praktický průvodce lidskými city ve spojení s duchovním životem. V běžné životní praxi totiž nelze citové a psychické problémy oddělovat od mravnosti a víry.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 128 stran, 99 Kč

ZIVÉ SLOVO

Tomáš Špidlík

Meditace nad evangeliem na každý den v roce. Jsou to živé homilie, které vpravdě ohlašují radostnou zvěst, probouzejí a obnovují víru v srdcích posluchačů, s kterou pak mohou přijmout oznamované poselství ne jako slovo lidské, ale jako skutečné slovo Boží. Dotisk druhého vydání.

Refugium Velehrad-Roma s.r.o., váz., přebal, zúž. A5, 648 stran, 375 Kč

POUTNÍ MÍSTA MORAVY A SLEZSKA

František Odehnal

Průvodce po 186 poutních místech Moravy a Slezska. Obsahuje základní geografické a historické údaje o jednotlivých místech, data pravidelných poutí, turistické informace a barevné fotografie některých míst. Vytiskeno na křídovém papíře. Druhé vydání.

Gloria Rosice, váz., zúž. A5, 284 stran, 222 Kč

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA ROK 2005

Čtyřstránkový letáček s barevnou fotografií Sv. otce na titulní stránce. Vzhledem k výši poštovného a balného lze samostatně objednat minimálně 20 ks.

Cena 1,50 Kč za jeden kus

Objednávky knih - tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.